

Aan
AM Real Estate Development
De heer J. Ritsema van Eck

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle
T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

notitie

Contactpersoon	Kenmerk	Status	Datum
M.A. (Martin) Heinen	15-460A	definitief	30 januari 2017

Betreft

Vleermuisonderzoek Americahal, Apeldoorn

Omschrijving

Inleiding

In opdracht van AM Real Estate Development heeft Ecogroen een onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd. Dit onderzoek is noodzakelijk ten behoeve van voorgenomen sloop van de Americahal in Apeldoorn. Tijdens een door Ecogroen uitgevoerde quickscan natuurtoets¹ zijn potentiële vaste verblijfplaatsen in de spouwmuur aangetroffen die bereikbaar zijn via open stootvoegen. In de op het terrein aanwezige bomen worden geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht, vanwege het ontbreken van geschikte holten en spleten.

Doel van het onderzoek is het vaststellen of en zo ja, waar zich vaste verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. Deze notitie geeft een verslag van de resultaten van het vleermuisonderzoek dat in 2016 is uitgevoerd. Bij de beoordeling geven we ook een doorkijk naar de nieuwe Wet Natuurbescherming die naar verwachting op 1 januari 2017 in werking treedt (zie kader 1).

Kader 1: Wet Natuurbescherming

De nieuwe Wet Natuurbescherming vervangt de Boswet (1961), de Flora- en faunawet (1998 en 2002) en de Natuurbeschermingswet 1998 (2005). Verwacht wordt dat de wet in werking treedt op 1 januari 2017. Taken en verantwoordelijkheden worden zoveel mogelijk bij provincies neergelegd, overeenkomstig het uitgangspunt 'decentraal tenzij'. Provincies krijgen ook (meer) bevoegdheid bij het benoemen van beschermde soorten. Verwacht wordt dat de grootste veranderingen zullen optreden in het onderdeel flora en fauna. Er kunnen wijzigingen optreden in de lijsten met beschermde soorten waardoor soorten afvallen, maar mogelijk ook toegevoegd worden. Ten aanzien van gebiedsbescherming (Natura 2000) worden geen veranderingen verwacht.

Situatie

¹Heinen, M.A. (2016). Quickscan natuurtoets Americahal, Apeldoorn. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 15-460. Ecogroen bv Zwolle.

notitie

Het plangebied betreft het perceel van de Americahal in Apeldoorn en bestaat uit een evenementenhal en omliggend verhard parkeerterrein aan de Laan van Erica 50. Er zijn plannen om de evenementenhal te slopen en het gebied opnieuw in te richten als locatie voor een grote bouwmarkt met tuincentrum. De huidige terreininrichting verdwijnt en er zullen bomen worden gekapt. Voor de ligging van het plangebied verwijzen we naar bijlage 1.

Vleermuizen

Beschermingsstatus vleermuizen

Het leefgebied van de strikt beschermde vleermuizen (Ff-wet tabel 3 en HR bijlage IV) bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Van deze drie onderdelen genieten de verblijfplaatsen de grootste bescherming. Verblijfplaatsen bevinden zich in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamkolonies/ zomerverblijven, baltslocaties/paarverblijven en winterverblijven.

Voor hun oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaats en foerageergebied gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd. Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs bosranden, bomenrijen of boven water, zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Flora- en faunawet echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

In de nieuwe Wet natuurbescherming (per 1 januari 2017) houden vleermuizen hun strikte beschermingsstatus en blijft bij verwachte aantasting van verblijfplaatsen, onmisbare vliegroutes en onmisbaar foerageergebied het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk.

Onderzoeksmethode

Het onderzoek naar vleermuizen heeft zich met name gericht op het vaststellen van verblijfplaatsen. Volgens het protocol voor vleermuizen (zie kader 2) dienen bij sloop in de regel minimaal vier nachtelijke bezoeken verspreid over het jaar te worden uitgevoerd. Het gaat hierbij om twee nachtelijke bezoeken in de periode mei tot half juli welke gericht zijn op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen (deze hebben wij uitgevoerd op 16 juni en 8 juli 2016) en twee nachtelijke bezoeken van half augustus tot eind september gericht op baltslocaties en paarverblijfplaatsen. Deze bezoeken zijn op 11 en 22 september 2016 uitgevoerd.

Kader 2: Toelichting onderzoeksprotocol voor vleermuisonderzoek

Vleermuizen zijn een belangrijke soortgroep binnen de natuurbescherming. De soorten zijn echter moeilijk te inventariseren, vertonen specifiek gedrag en advies omtrent deze soortgroep is complex. Tegen die achtergrond heeft het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus een protocol opgesteld voor de inventarisatie van vleermuizen. Het doel van het protocol is bij te dragen aan de kwaliteit en uniformiteit in onderzoek. Het protocol wordt ondersteund door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) van het Ministerie van EZ en de Zoogdiervereniging.

Vleermuisonderzoek blijft echter maatwerk en het protocol geldt daarom als richtsnoer en niet als plicht. Het volgen van het vleermuisprotocol wordt echter wel aangeraden. Het toepassen van het protocol heeft tot doel:

- 1) Dat RvO geen aanvullend onderzoek verlangt bij een ontheffingsaanvraag volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet;
- 2) Dat een onderzoek stand houdt in eventuele juridische procedure.

notitie

Resultaten vleermuisonderzoek

Tijdens het onderzoek hebben wij zowel in de bebouwing als in de bomen geen vaste verblijfplaatsen van vleermuisenaangetroffen. In het plangebieden de directe omgeving zijn enkele langsvliegende en foeragerende exemplaren van Gewonedwergvleermuis waargenomen. Gezien de ligging nabij bebouwing en de aanwezigheid van bomen en groenelementen in de directe omgeving, wordt niet verwacht dat het plangebied onmisbaar is als vliegroute of foerageergebied. Ook na de herinrichting blijven er in het plangebied en omgeving voldoende alternatieve vliegroutes en foerageergebieden voorhanden.

Conclusies

Tijdens het onderzoek zijn geen (vaste) verblijfplaatsen aangetroffen van (strikt) beschermde vleermuizen.. Er is geen sprake van belangrijke vliegroutes of onmisbaar foerageergebied. Er zijn als gevolg van de voorgenomen plannen geen negatieve effecten te verwachten op vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen.

Het nemen van juridische stappen en het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet aan de orde. Wij wijzen u op de beperkte geldigheidsduur van het vleermuisonderzoek (zie kader 3).

Kader 3: Geldigheidsduur vleermuisonderzoek

Vleermuizen maken gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen en wisselen, behalve in de winter, regelmatig van verblijfplaats. Gezien dit mobiele karakter van vleermuizen is vleermuisonderzoek juridisch gezien slechts voor een bepaalde periode rechtsgeldig. Volgens het Ministerie van EZ zijn er geen richtlijnen hoe lang een vleermuisonderzoek 'houdbaar' is. Over het algemeen wordt in de soortenstandaard van de in deze situatie te verwachten soorten een periode van drie jaar aangehouden.

Het uitgevoerde vleermuisonderzoek is in deze situatie geldig tot juni 2019. Na deze periode dient het vleermuisonderzoek herhaald te worden. Advies is om voor aanvang van de sloop één (nachtelijk) controlebezoek uit te voeren om er zeker van te zijn dat vleermuizen op het moment van slopen afwezig zijn.

notitie

Bijlage 1. Ligging van het plangebied

De gele omlijning geeft de ligging van het plangebied weer (bron luchtfoto: Provincie Gelderland 2014).

